Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2016-01-13

LS 2015-0295

Landstingsstyrelsen

Motion 2015:4 av Erika Ullberg m.fl. (S) om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser

Föredragande landstingsråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Erika Ullberg m.fl. (S) har den 17 februari 2015 till landstingsfullmäktige lämnat en motion 2015:4 om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting är i dag mitt i den process som ofta kallas Framtidens Hälso- och sjukvård (FHS). Däri ingår att med ett tydligt patientperspektiv säkra tillgänglighet och kvalitet, samt värna effektiviteten i vårdens alla processer. Framtidens hälso- och sjukvård behöver erbjuda allt mer avancerad vård – till allt fler invånare som också lever längre. Hälso- och sjukvården måste därför säkra att vården ges på rätt vårdnivå men också minska behovet av vård framförallt genom förebyggande insatser. Förflyttningen av vård, från akutsjukhusen till att erbjudas närmre patienterna, kräver en professionell och kvalificerad beställarorganisation som kan säkra både hälsoekonomi, medicinsk kvalitet och värde för patienterna.

Inom ramen för FHS har, för att effektivisera och anpassa styrningen, flera stora förändringar genomförts. Inom många andra områden har planeringen kommit långt. De senaste årens arbete med att införa vårdval

på allt fler områden, så som höftledskirurgi, logopedi och ögonsjukdomar har ökat tillgängligheten, minskat köerna och ökat effektiviteten när rätt vård kan ges i rätt tid. De nya ersättningssystemen för husläkarmottagningarna och akutsjukhusens omställningsavtal är två exempel på justeringar som trätt i kraft, med syfte att skapa möjligheter för professionen att förändra arbetssätten i linje med framtidsplanens.

Arbetet med att genomföra nödvändiga förändringar pågår även explicit inom flera vårdgrenar. Ett exempelvis är projekt 4D, där inom fyra stora folksjukdomar (artrit, hjärtsvikt, bröstcancer samt diabetes typ 2) tas fram evidensbaserade metoder som kan stötta dagens allt mer informerade patienter att ta en aktiv del av sin behandling samt givetvis även skapa bättre modeller för prediktion, prevention och diagnostik för vården. Genom att införa standardiserade vårdförlopp inom allt fler cancerdiagnoser underlättas också för en vårdkedja som är både effektivare och bättre för patienterna.

Det nödvändiga arbetet för att effektivisera och förbättra hälso- och sjukvårdens informationsmiljöer pågår på flera håll och utvecklas i nära dialog med olika aktörer på området. Ett exempel är projektet 3R kring informationsstöd. Detta samarbete mellan tre regioner avser att ta fram en vårdinformationsmiljö, där t.ex. olika journaler enkelt kan samlas och där vårdpersonal så väl som patienter på ett tillgängligt sätt kan tillgodogöra sig relevant information, samt även kunna hantera tidsbokning och dylikt.

Av vad som framgått i beredningen av motionens besvarande motsvarar det arbete som pågår väl det förslag om en Effektiviseringskommission som lagts, varför skäl saknas för att etablera ytterligare en aktör.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 26 november 2015
Motion 2015:4
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 3 november 2015, med S-ledamöternas muntliga reservation och V-ledamöternas muntliga anmälan att de inte deltar i beslutet.
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 9 september 2015

Torbjörn Rosdahl

Anna Starbrink

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-11-26

LS 2015-0295

Handläggare:
Clara Wahren

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -12- 17
Dnr LS 2015-0295
Rotel II

Motion 2015:4 av Erika Ullberg m.fl. (S) om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser

Ärendebeskrivning

Erika Ullberg m.fl. (S) har den 17 februari 2015 till landstingsfullmäktige lämnat en motion 2015:4 om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 26 november 2015
Motion 2015:4
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 3 november 2015, med S-ledamöternas skriftliga reservation och V-ledamöternas muntliga anmälan att de inte deltar i beslutet.
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 9 september 2015

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Erika Ullberg m.fl. (S) har lämnat en motion om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser.

Motionärerna föreslår en *Effektivitetskommission* med ett flertal aktörer, i och utanför sjukvården, för att identifiera brister i vården och komma med förslag till förbättringar. Dessa förslag ska sedan beaktas i en reformering av styrningen av sjukvården i Stockholms läns landsting.

Förvaltningens bedömning är att tillräckligt många initiativ är tagna, såväl internt som externt – på nationell nivå och regionalt, för att utveckla nuvarande arbetssätt samt för att finna former för att effektivisera sjukvården och föreslår därför att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund
Erika Ullberg m.fl. (S) har den 17 februari 2015 till landstingsfullmäktige lämnat en motion 2015:4 om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser.

Motionärerna vill starta ett arbete för att effektivisera landstingets arbete. Genom smartare arbetsformer, bättre styrsystem, stärkt upphandlingskompetens och bättre ledarskap anser motionärerna att det finns en stor potential till förbättrad effektivitet inom såväl hälso- och sjukvården.

Denna förnyelse av hälso- och sjukvården behöver involvera ett flertal aktörer, i och utanför sjukvården, som har både kunskap att bidra med och är villiga att ta ansvar för att öka effektiviteten i vården, en *Effektivitetskommission.*

Motionärerna föreslår dels att landstinget tillsätter en kommission som får i uppdrag att utvärdera och identifiera effektivitets- och därmed följande kvalitetsbrister i sjukvården samt lägga förslag som förbättrar vården och ger ett effektivare användande av landstingets resurser, dels att kommissionens slutsatser och förslag beaktas i en nödvändig reformering av styrningen av sjukvården i Stockholms län.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har yttrat sig över motionen.

Överväganden
Stockholms läns landsting har en av hälso- och sjukvårdssystemens mest ambitiösa förbättringsprogram angivet genom besluten de senaste åren kring Framtidens hälso- och sjukvård. Förändringar och förbättringar som planeras tar sin utgångspunkt från patientperspektivet och har som mål att varje patient i landstinget ska få den vård man behöver i rätt tid, med hög kvalitet och säkerhet, samt förmedlat på ett effektivt sätt. Planen omfattar alla delar av hälso- och sjukvården och inkluderar olika lösningar för patienter att nå vården på nya sätt.
Parallellt sker ett omfattande arbete för att förbättra behandlingsprocesser och flöden. Exempel på detta är arbetet med standardiserade vårdförlopp, liksom de arbeten som sker tillsammans med Karolinska Institutet i projektet 4D.

Med sikte på att ge vården det stöd som behövs för att bland annat kunna effektivisera arbetsformer pågår olika utvecklingsarbeten. Exempel på detta är det med Region Skåne och Västra Götalandsregionen gemensamma projektet kring framtida informationsstödmiljö. Landstingets egna arbete med kartläggning kring och prioriteringar av administrativa funktioner är ett annat exempel.

Flera initiativ är också tagna för att förändra arbetsorganisation och stärka ledarskap. Landstingets egna arbete stöds av olika kunskapsöversikter och andra initiativ. Stockholms läns landsting har också den unika situationen att den egenproducerade verksamheterna nästan på varje område kan hämta inspiration från andra vårdgivares ansträngningar att förbättra för patienter och skapa effektivare vård.

Mot bakgrund av de stora förändringar som sker i anslutning till arbetet med genomförande av Framtidsplanen har behovet av en förändrad central styrning blivit tydlig. Såväl landstingsstyrelsens förvaltning som hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetar med att anpassa styrningen till nya krav och förutsättningar. Det har redan skett och det planeras flera förändringar med den inriktning som motionen föreslår. Ett av områdena som kommer att uppmärksammas mer och utvecklas är tillskapandet av landstings-gemensamt ledningsstöd.

Budget- och planeringsprocessen samt arbetet med vårduppdrag och avtal utvecklas successivt för att åstadkomma en system- och kostnadseffektiv hälso- och sjukvård. De centrala förvaltningarna har tillsammans med de egenägda akutsjukhusen tillsammans arbetat fram en ny typ av överenskommelser, så kallade omställningsavtal, för planeringsperioden 2016-2019. I samband med det arbetet har även ersättningsmodellen förändrats och anpassats för att stödja genomförandet av omstruktureringen av vården enligt Framtidsplanen.

Förvaltningen arbetar tillsammans med hälso- och sjukvårdsförvaltningen kontinuerligt med att involvera olika aktörer i arbetet med att utvärdera och identifiera effektivitets- och systembrister i vården. Förvaltningens bedömning är att nuvarande initiativ och arbetsformer är tillräckliga för att fortsätta driva arbetet med involvering av interna och externa aktörer i utvecklingen och effektiviseringen av hälso- och sjukvården.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Henrik Gaunitz
Ekonomidirektör/vice VD LISAB

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

MOTION
2015-02-17

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -02- 17
Dnr LS 2015-0295

2015:4
Rotel II

Motion av Erika Ullberg (S) m.fl. om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser

Vi vill starta ett arbete för att effektivisera landstingets arbete. Varje skattekrona ska användas på det mest effektiva sättet. Genom smartare arbetsformer, bättre styrsystem, stärkt upphandlingskompetens och bättre ledarskap finns en stor potential till förbättrad effektivitet inom såväl hälso- och sjukvården.

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar och landstingets egen utredning visar att det krävs tre procents årlig produktivitetsökning för att klara de investeringar som är nödvändiga för att täcka framtida behov. Det är dags att ta problemen på allvar. Effektivitet inom hälso- och sjukvården handlar till stor del om att gå från dagens ersättningssystem, som ersätter vårdgivarna för de kostnader de har då de utför olika åtgärder, och istället gå mot ett värdebaserat system som utgår från den enskilde patienten och kvaliteten i behandlingen. De ekonomiska incitamenten ska styra vårdproducenterna till en effektiv vård där man får betalt för rätt insatser och för att göra patienter friska till skillnad från nuvarande system som ersätter nerlagda kostnader, men inte resultat. Dagens system bygger på ett marknadstänkande som lett till att professionens kompetens och erfarenhet allt mer ersätts med krav på administrativa rutiner och rapportering till den centrala sjukvårdsförvaltningen.

Denna förnyelse av hälso- och sjukvården behöver involvera ett flertal aktörer, i och utanför sjukvården, som har både kunskap att bidra med och är villiga att ta ansvar för att öka effektiviteten i vården. Socialdemokraterna förslår att en *Effektivitetskommission* för sjukvården tillsätts med deltagande av profession, experter från akademin, representanter från läkemedelsindustrin, men också andra breda kompetenser inom näringsliv, fackföreningar, patientföreningar och förvaltning samt representanter från såväl alliansminoriteten som oppositionen. Kommissionen kan med fördel innehålla utländsk expertis. Denna kommission synes särskilt viktig med tanke på landstingets ekonomiska framtid.

Med anledning av ovan föreslår Socialdemokrater

att landstinget tillsätter en kommission som i enlighet med ovan får i uppdrag att utvärdera och identifiera effektivitets- och därmed följande kvalitetsbrister i sjukvården samt lägga förslag som förbättrar vården och ger ett effektivare användande av landstingets resurser

att kommissionens slutsatser och förslag beaktas i en nödvändig reformering av styrningen av sjukvården i Stockholms län

Stockholm den 17 februari 2015

Erika Ullberg

Dag Larsson

Jens Sjöström

Nanna Wikholm

PROTOKOLLSUTDRAG 10/2015
§ 169

SAMMANTRÄDESDAG
2015-11-03

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -11- 04
Dnr LS 2015-0295

Justerat Anna Starbrink (FP)
Dag Larsson (S)

Anslagsdatum 2015-11-04

§ 169 Yttrande över motion 2015:4 av Erika Ullberg m.fl. (S) om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser

HSN 1502-0292

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över en motion om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser. I motionen föreslår Erika Ullberg m.fl. (S) att landstinget ska tillsätta en kommission med uppdrag att utvärdera och identifiera effektivitets- och kvalitetsbrister i sjukvården.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-09-09.
Motion 2015:4 av Erika Ullberg m.fl. (S) om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser

Yrkanden

1) Ordförande (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2) Dag Larsson (S) yrkar för S-ledamöterna bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordförande (FP) ställer proposition på de två förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Reservation

Dag Larsson (S) anmäler för S-ledamöterna att de reserverar sig mot beslutet.

Deltar ej

Håkan Jörnehed (V) anmäler för V-ledamöterna att de ej deltar i beslutet.

Vid protokollet/rätt avskrivet intygas
Lykke Ask-Harborg

Expedieras:
Akten

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015 -09-09

HSN 1502-0292

Handläggare:
Britt Arrelöv

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2015-11-03, P 14

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -11- 04
Dnr LS 2015-0295

Yttrande över motion 2015:4 av Erika Ullberg m.fl. (S) om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över en motion om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser. I motionen föreslår Erika Ullberg m.fl. (S) att landstinget ska tillsätta en kommission med uppdrag att utvärdera och identifiera effektivitets- och kvalitetsbrister i sjukvården.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2015-09-09.
Motion 2015:4 av Erika Ullberg m.fl. (S) om förbättrad vård för länets medborgare och ett bättre användande av landstingets resurser

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet

Förvaltningens motivering till förslaget

Motionen

Erika Ullberg med flera (S) föreslår i en motion att landstinget ska tillsätta en kommission med uppdrag att utvärdera och identifiera effektivitets- och kvalitetsbrister i sjukvården samt lägga förslag som förbättrar vården och ger ett effektivare användande av landstingets resurser. I motionen föreslås även att kommissionens slutsatser och förslag ska beaktas i en reformering av styrningen av sjukvården i Stockholms län.

Motionärerna vill effektivisera landstingets arbete genom smartare arbetsformer, bättre styrsystem, stärkt upphandlingskompetens och bättre ledarskap. I motionen lyfts behovet av en förändring av ersättningssystemen mot ett mer värdebaserat system upp. De ekonomiska incitamenten ska styra vårdproducenterna till en effektiv vård där man får betalt för rätt insatser som gör patienterna friska.

Den föreslagna "Effektivitetskommissionen för sjukvården" ska involvera ett flertal aktörer med kunskap och erfarenhet från sjukvårdssektorn och akademi, men även andra områden som läkemedelsindustri och övriga näringslivet.

Förvaltningens arbete med utveckling av styrsystemen

Motionen tar upp frågor som berör Stockholms läns landstings insatser för att förbättra styrningen av hälso- och sjukvården. Mot bakgrund av de stora förändringar som sker i anslutning till arbetet med genomförande av Framtidsplanen har behovet av en förändrad central styrning blivit tydlig. Såväl landstingsstyrelsens förvaltning som hälso- och sjukvårds-förvaltningen arbetar med att anpassa styrningen till nya krav och förutsättningar. Det har redan skett och planeras flera stora förändringar med den inriktning som motionen föreslår.

Budget- och planeringsprocessen samt arbetet med vårduppdrag och avtal utvecklas successivt för att åstadkomma en system- och kostnadseffektiv hälso- och sjukvård. De centrala förvaltningarna har tillsammans med de egenägda akutsjukhusen tillsammans arbetat fram en ny typ av avtal så kallade omställningsavtal för planeringsperioden 2016-2019. I samband med det arbetet har även ersättningsmodellen förändrats och anpassats för att stödja genomförandet av omstruktureringen av vården enligt Framtidsplanen.

En väsentlig del av de kommande förändringarna av sjukvårdsstrukturen handlar om att bygga ut och utveckla vården utanför akutsjukhusen. Mycket arbete pågår inom hälso- och sjukvårdsförvaltningens olika avdelningar för att säkerställa att det finns ett utbud med hög kvalitet i hela vårdstrukturen. En förändring av husläkarverksamhetens ersättnings-system i riktning mot en mer värdebaserad inriktning är på gång och arbete pågår såväl inom landstinget som i samarbete med andra landsting runt frågan om värdebaserad vård för ett antal diagnoser.

För att underlätta dialogen med vårdgivarna och styrningen, mot nätverkssjukvård i enlighet med Framtidsplanens intentioner, håller förvaltningen på att konkretisera nätverkssjukvårdens innehåll. Ett arbete pågår även avseende att beskriva indikatorer för personcentrerad vård med syfte att förbättra uppföljningen av vården. Fokus för definitionen av nätverkssjukvård är personcentrering, samverkan mellan vårdgivare och

dialog med patient och närstående, kvalitet och patientsäkerhet samt systemeffektivitet.

Under 2015 genomförs inom ramen för Framtidsplanens utvärderingsprojekt samlade analyser av vårdkonsumtion, vårdutbud, befolkningens sökmönster, kontinuitet och patientströmmar från akutmottagningarna samt kvalitet utifrån dimensionerna i Socialstyrelsens ledningssystem för God Vård. De aktuella dimensionerna är att vården ska vara kunskapsbaserad, effektiv, säker, patientfokuserad, jämlik och levereras i rimlig tid. Analyserna, som ska slutrapporteras under hösten, kommer att ge en bild av hur vården i Stockholm förhåller sig till andra regioner samt i vilken grad dagens uppföljning mäter rätt saker utifrån ett styrningsperspektiv gentemot Framtidsplanens målbild. En strategi för utveckling av ersättningsmodeller och systemuppföljning är också under utarbetande.

I arbetet med att göra behovsanalyser, skriva vårdprogram, ta fram vårduppdrag, följa upp vården, utveckla och förbättra styrningen rådgör och samarbetar förvaltningen med vårdgivare, representanter för vårdprofessionen, patientföreningar, akademi och andra experter samt näringsliv inklusive läkemedelsindustri och medicinteknisk industri. Det finns ett antal organiserade mötesplatser med interna och externa aktörer regionalt och nationellt. Det pågår således såväl rutinmässig dialog med olika aktörer i förvaltningens dagliga verksamhet som särskilda kontakter kopplat till genomförandet av Framtidsplanen. Detta med syfte att öka effektiviteten i hälso- och sjukvården genom förbättrad styrning.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen arbetar tillsammans med landstingsstyrelsens förvaltning kontinuerligt med att involvera olika aktörer i arbetet med att utvärdera och identifiera effektivitets- och systembrister i vården. Förvaltningens bedömning är att nuvarande arbetsformer är tillräckliga för att fortsätta driva arbetet med involvering av interna och externa aktörer i utvecklingen och effektiviseringen av hälso- och sjukvården.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Magnus Thyberg
Tillförordnad avdelningschef